Lietas Nr. C20288913
Lietas arhīva Nr. C-0238-14/1

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Kuldīgā 2014.gada 16.maijā

Kuldīgas rajona tiesa šādā sastāvā

tiesnese Anita Simsone

rakstveida procesā izskatīja civillietu akciju sabiedrība (turpmāk tekstā – AS) /Nosaukums A/ maza apmēra prasībā pret /pers. A/ par parāda piedziņu.

APRAKSTOŠĀ DAĻA.

Prasītāja cēlusi tiesā maza apmēra prasību pret atbildētāju, kurā lūdz piedzīt no atbildētājas par labu prasītājai parādu – Ls 607,82, jeb 864,85 *euro*, kas sastāv no galvenā parāda – Ls 251,80, jeb 358,28 *euro*, procentiem par kredītlimita izmantošanu – Ls 104,22, jeb 148,29 *euro* un līgumsoda – Ls 251,80 jeb 358,28 *euro*, kā arī lūdz piedzīt samaksāto valsts nodevu Ls 91,17 jeb 129,72 *euro* un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus Ls 3,30, jeb 4,70 *euro*, kā arī noteikt prasītājai tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt likumiskos 6 % gadā no parāda summas.

Prasība pamatota ar Civillikuma 1587.pantu, 1590.pantu, 1591.pantu 1716.pantu, 1717.pantu, 1720.pantu, 1753.pantu 1756.pantu, 1757.pantu, 1759.pantu, 1765.pantu, 1943.pantu, 1946.pantu.

Prasītāja nav lūgusi lietu skatīt mutvārdu procesā.

Prasības pieteikumā norādīts, ka 2008. gada 25.martā starp prasītāju un atbildētāju esot noslēgts līgums Nr.VK10033701 par VIVA norēķinu karšu izsniegšanu un lietošanu (turpmāk-līgums), saskaņā ar kuru atbildētājai esot piešķirts atļautais kredīts Ls 300 apmērā ar ikmēneša procentu likmi 1,99 %.

Pieteikumā norādīts, ka saskaņā ar līguma 1.12.punktu, kredīts ir aizdevums, kuru prasītāja piešķir atbildētājam un kas tiek ieskaitīts kartes kontā. Kredīts sastāvot no atļautā un neatļautā kredīta summas. Līguma 1.13.punktā noteikts, ka atļautais kredīts esot kredīts prasītājas noteiktā limita ietvaros, savukārt līgumā 1.14.punktā noteikts, ka neatļautais kredīts ir kredīts, kas pārsniedz prasītājai piešķirto limitu.

Prasītāja norādījusi, ka atbilstoši līguma 1.9. un 1.10.punktam, atbildētājai katra norēķinu cikla laikā (viens kalendārais mēnesis) bijis jānorēķinās ar prasītāju, t.i., jāsamaksā ikmēneša maksājumi.

Pieteikumā paskaidrots, ka saskaņā ar līguma 5.3.punktu, ar ikmēneša maksājumu veikšanu tiekot dzēstas atbildētājas saistības pret prasītāju, t.sk., tiek atgriezts izmantotais kredīts, tiek maksāti procenti par atļautā kredīta izmantošanu, aprēķinātie līgumsodi un citi, saskaņā ar Tarifiem noteiktie obligātie maksājumi.

Saskaņā ar līguma 1.22. punktu tarifi esot spēka esošs prasītājas pakalpojumu cenrādis. Tarifos tiekot norādīti procentu un līgumsodu apmēri. Tarifi, to grozījumi un papildinājumi esot līguma neatņemama sastāvdaļa.

Saskaņā ar līguma 5.10.punktu, par neatļautā kredīta izmantošanu atbildētājam esot jāmaksā līgumsods par pārtēriņu saskaņā ar līguma tarifiem (0,167% par pārtēriņu dienā no neatļautā kredīta apjoma). Līgumsodi par pārtēriņu tiekot aprēķināti no dienas, kad prasītāja saņem informāciju par darījuma, kura rezultātā pieļauts atļautā kredīta pārtēriņš, veikšanu līdz tā dzēšanas dienai.

Saskaņā ar līguma 1.11. un 5.11.punktu, ja atbildētājs līdz maksājuma datumam nav samaksājis ikmēneša maksājumu, atbildētājam

esot jāmaksā līgumsods par termiņa nokavējumu no nesamaksātās ikmēneša summas, saskaņā ar līguma tarifiem (0,25% dienā). Saskaņā ar līguma noteikumiem, atbildētājai esot bijis jāveic ikmēneša maksājums līdz katra mēneša 15.datumam, nodrošinot pilnīgu ikmēneša saistību dzēšanu pret prasītāju.

Atbildētāja neesot pildījusi ar līgumu uzņemtās saistības, jo neesot veikusi maksājumus atbilstoši līguma apmaksas noteikumiem.

Saskaņā ar līguma 12.3.punkta noteikumiem, prasītājai esot tiesības izbeigt pušu noslēgto līgumu vienpusējā kārtībā bez iepriekšēja brīdinājuma, ja atbildētāja nepilda savas saistības saskaņā ar līgumu un līguma noteikumiem.

Līguma 5.8. punktā esot noteikts, ka prasītāja ir tiesīga bez brīdinājuma samazināt atļautā kredīta apmēru vai slēgt kredītu, ja atbildētāja neizpilda savas saistības saskaņā ar līguma noteikumiem.

2013.gada 11.jūlijā tiesa atbildētājai uz deklarēto dzīves vietu nosūtījusi prasības pieteikumu un aicinājusi 30 dienu laikā iesniegt tiesā paskaidrojumu veidlapu.

Tiesā atbildētājas paskaidrojumi nav saņemti, atbildētāja nav pieteikusi lūgumu lietu skatīt mutvārdu procesā.

Civilprocesa likuma (*šeit un turpmāk 2012.gada 29.novembra redakcijā, kas spēkā no 2013.gada 1.janvāra*) 56.panta piektā daļa noteic, ka tiesas dokumentus fiziskajai personai piegādā pēc tās deklarētās dzīvesvietas adreses, bet gadījumos, kad deklarācijā norādīta papildu adrese, — pēc papildu adreses, ja vien fiziskā persona tiesai nav norādījusi savu adresi, pēc kuras veicama saziņa ar tiesu. Fiziskajai personai ir pienākums būt sasniedzamai tās deklarētajā dzīvesvietas adresē, deklarācijā norādītajā papildu adresē vai šīs personas norādītajā adresē saziņai ar tiesu.

Tiesa ņem vērā, ka bez deklarētās dzīves vietas, cita atbildētājas adrese tiesai nav paziņota.

Civilprocesa likuma 56.^{1} panta otrā daļa noteic – tas, ka tiesas dokumenti ir piegādāti uz fiziskās personas deklarētās dzīvesvietas adresi, deklarācijā norādīto papildu adresi, fiziskās personas norādīto adresi saziņai ar tiesu vai juridiskās personas juridisko adresi un no pasta tiek saņemta izziņa par sūtījuma izsniegšanu vai dokumenti tiek nosūtīti atpakaļ, pats par sevi neietekmē dokumentu paziņošanas faktu. Prezumpciju, ka dokumenti ir izsniegti septītajā dienā no to nosūtīšanas dienas, ja dokumenti nosūtīti ar pasta sūtījumu, vai trešajā dienā no nosūtīšanas dienas, ja dokumenti nosūtīti ar elektroniskā pasta sūtījumu, adresāts var atspēkot, norādot uz objektīviem apstākļiem, kas neatkarīgi no viņa gribas bijuši par šķēršli dokumentu saņemšanai norādītajā adresē.

Ievērojot teikto tiesa atzīst, ka atbildētājai tiesas dokumenti piegādāti likumā noteiktajā kārtībā un atbildētāja paskaidrojumus/iebildumus par prasību tiesai nav iesniegusi.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{25} panta pirmo daļu, ja puses nelūdz lietas iztiesāšanu tiesas sēdē vai tiesa neuzskata par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē, lietas par maza apmēra prasībām tiesa izskata rakstveida procesā, savlaicīgi paziņojot pusēm par datumu, kad sprieduma norakstu varēs saņemt tiesas kancelejā.

Ņemot vērā minēto un saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{25} panta pirmo daļu, tiesa nolēmusi izskatīt lietu rakstveida procesā, nosakot, ka sprieduma norakstu varēs saņemt Kuldīgas rajona tiesas kancelejā 2014.gada 19.martā u n 2014.gada 3.februārī ierakstītā sūtījumā nosūtījusi par to pusēm paziņojumu (lietas 38. lapa).

Nolēmuma pieejamības datums tika pārzīmēts uz 2014.gada 16.maiju, par ko pusēm nosūtīts paziņojums 2014.gada 11.februārī (lietas 39.lapa).

MOTĪVU DAĻA.

Novērtējot prasību, lietā esošos dokumentus, tiesa uzskata, ka prasība ir pamatota, pierādīta un apmierināma daļēji.

2008.gada 25.marta atbildētājas pieteikums (lietas 13.lapa), 2008.gada 25.marta līgums Nr.VK10033701 par VIVA norēķinu karšu izsniegšanu un lietošanu (lietas 14.lapa), pierāda, ka atbildētājai piešķirts atļautais kredīts Ls 300 jeb 426,86 euro apmērā un atbildētāja saņēmusi no AS /Nosaukums A/ kredītkarti ar kopējo kredītlimitu Ls 300 jeb 426,86 euro.

Tiesa atzīst par pierādītu, ka saskaņā ar pieteikuma noteikumiem, pieteikums ir oficiāls dokuments, kurš līguma noslēgšanas gadījumā tiek uzskatīts par līguma neatņemamu sastāvdaļu, kurā norādīti prasītājas pakalpojumu tarifi, ar kuriem atbildētāja ir iepazīstināta un ar savu parakstu apliecinājusi, ka apņemas tos ievērot (lietas 13.lapa).

Līgums par VIVA norēķinu karšu izsniegšanu un lietošanu noteikumu 1.12. punktu (lietas 14.lapa), pierāda, ka kredīts ir aizdevums, kuru prasītāja piešķir atbildētājam, to ieskaitot kartes kontā. Kredīts sastāv no atļautā un neatļautā kredīta summas, savukārt Līguma 1.13.punktā ir noteikts, ka atļautais kredīts ir kredīts prasītājas noteiktā limita ietvaros, savukārt līgumā 1.14. esot noteikts, ka neatļautais kredīts esot kredīts, kas pārsniedz prasītājas noteikto limitu.

Tiesa atzīst, ka ar minētā līguma 1.9. un 1.10.punktu ir pierādīts, atbildētājai katru kalendāro mēnesi bija jānorēķinās ar prasītāju, t.i., jāsamaksā ikmēneša maksājumi.

Saskaņā ar līguma 5.3.punktu, ar ikmēneša maksājumu veikšanu tiek dzēstas atbildētājas saistības pret prasītāju, t.sk., tiek atgriezts izmantotais kredīts, tiek maksāti procenti par atļautā kredīta izmantošanu, aprēķinātie līgumsodi un citi, saskaņā ar Tarifiem noteiktie obligātie maksājumi.

Savukārt, saskaņā ar līguma 1.22. punktu, tarifi ir spēkā esošs prasītājas pakalpojumu cenrādis. Tarifos tiek norādīti procentu un līgumsodu apmēri. Tarifi, to grozījumi un papildinājumi ir līguma neatņemama sastāvdaļa.

Saskaņā ar Civillikuma 1402.pantu saistību tiesības rodas vai nu no tiesiska darījuma, vai no neatļautas darbības, vai pēc likuma.

Civillikuma 1934.pants nosaka, ka ar aizdevuma līgumu jāsaprot zināma daudzuma atvietojamu lietu nodošana īpašumā, ar pienākumu atdot saņemto tādā pašā daudzumā un tādas pašas šķiras un labuma lietās. Aizdevuma līgums ir reāllīgums. Līguma noslēgšanas obligāta sastāvdaļa ir naudas vai lietas nodošana.

Tiesa atzīst, ka atbildētajai saskaņā ar minēto, bija pienākums līgumā norādītajos termiņos veikt izmantotā aizdevuma atmaksu, jo prasītāja savu pienākumu piešķirt atbildētājai naudas līdzekļus ir izpildījusi.

Aizdevums atbildētājai bija jāatmaksā saskaņā ar pušu vienošanos, līdz saistību pilnīgai izpildei, veicot atbilstošus maksājumus un prasītājai nebija atbildētāja regulāri jābrīdina par pienākumu veikt kārtējo maksājumu.

Atbildētājai pildot Līguma par VIVA norēķinu karti saistības bija jāvadās pēc labas ticības principa un imperatīvā noteikuma, ka tiesiski līgumi ir jāpilda.

Atbildētājas konta izraksts liecina, ka ar līgumu piešķirtās tiesības izmantot aizdevuma līdzekļus atbildētāja ir izmantojusi (lietas 16.lapa).

Izvērtējot minēto kopsakarībā, tiesa atzīst, ka starp pusēm ir izveidojušās tiesiskas saistību/aizdevuma līguma attiecības, no kurām abām pusēm rodas tiesības un pienākumi.

Tiesa atzīst, ka ar minēto ir pierādīts, ka atbildētāja saņēmusi no AS /Nosaukums A/ kredītkarti ar kopējo kredītlimitu Ls 300 jeb 426,86 euro.

Ar pieteikumu Viva norēķinu kartes saņemšanai tarifu (lietas 13.lapa) un līgumu Nr. VK 10033701 (lietas 14.lapa) ir pierādīts, ka atbildētājai saistību izpildei ir pienākums veikt ikmēneša maksājumu Ls 19,99 mēnesī, veicot maksājumus 15.datumā, uz 18 mēnešiem. Līdz ar to, tiesa secina, ka atbildētajai bija pienākums Viva norēķinu kartes, kredītlimita noteikumos norādītajos termiņos veikt izmantotā kredīta atmaksu.

Parāda aprēķins (lietas 18.lapa) pierāda, ka pēdējais maksājums no atbildētājas saņemts 2008.gada 16.decembrī Ls 50,00 jeb 71,14 euro apmērā.

Parāda aprēķins (lietas 18.lapa) apliecina, ka atbildētāja no 2008.gada maija ir pieļāvusi saistību neizpildi, veikusi maksājumus 2008.gada 11.aprīlī par Ls 20,00 jeb 28,46 euro; 2008.gada 14.augustā par Ls 20,00 jeb 28,46 euro; 2008.gada 9.oktobrī par Ls 35,00 jeb 49,80 euro; 2008.gada 15.decembrī par Ls 10,00 jeb 14,23 euro un pēdējo maksājumu veikusi 2008.gada 16.decembrī par Ls 50,00 jeb 71,14 euro.

Civillikuma 1425.pantā ir noteikts, ka saistība jāizpilda pilnā apmērā un nevienu nevar piespiest apmierināties tikai ar kādas saistības daļas izpildījumu, savukārt Civillikuma 1587.pantā noteikts, ka katrs tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto.

Atbilstoši Civillikuma 1934.pantam ar aizdevuma līgumu jāsaprot zināma daudzuma atvietojamu lietu nodošana īpašumā, ar pienākumu atdot saņemto tādā pašā daudzumā un tādas pašas šķiras un labuma lietās. Aizdevuma līgums ir reāllīgums. Līguma noslēgšanas obligāta sastāvdaļa ir naudas vai lietas nodošana. Tāpēc līguma saturu veido pienākums atdot aizdevumu (Civillikuma 1943.pants).

Pieteikums un līgums par kredītkartes izsniegšanu (lietas 13. – 14.lapa), konta izraksts (lietas 14.lapa), pierāda, ka prasītāja,

savas saistības ir izpildījusi un veikusi kredīta limita ieskaitīšanu atbildētājas kontā, savukārt konta izraksts (lietas 14.lapa) un parāda aprēķins (lietas 18.lapa) pierāda, ka atbildētāja savas saistības nav pildījusi, kā rezultātā viņai izveidojies atļautā kredīta parāds Ls 251,80 jeb 358,28 euro.

Tiesa atzīst, ka prasītāja ir pierādījusi aizdevuma pamatparāda summas apmēru un no /pers. A/ par labu prasītājai ir piedzenams neatmaksātais pamatparāds Ls 251,80 jeb 358,28 euro.

Piedzenot procentus un līgumsodu tiesa ņem vērā tēzes, kuras nostiprinātas Latvija Republikas Augstākās tiesas Senāta Civillietu departamenta 2013. gada 30.janvāra Spriedumā Lietā Nr. SKC-644/2013, un proti, ja tiek izmantotas pielīgtās tiesības lauzt līgumu pirms termiņa, līgumam izbeidzoties pirms termiņa, zūd arī līgumiskais pamats pielīgto procentu un līgumsoda aprēķināšanai un piedziņai atbilstoši līguma nosacījumiem, jo nav nekāda tiesiska pamata to piemērošanai pēc līguma izbeigšanās. Līgumiskie procenti un līgumsods gadījumos, kad līdzējs tiesīgi atkāpjas no līguma, ir atlīdzināmi līdz brīdim, kad līgums beidz pastāvēt.

No prasības pieteikuma (lietas 3.–6.lapa) ir redzams, ka prasītāja nav izmantojusi tiesības vienpusēji līgumu izbeigt.

Tarifi (lietas 15.lapa) apstiprina procentu un līgumsodu likmes – ikmēneša procentu likmi 1,99 %, līgumsoda procenti par pārtēriņu dienā (no neatļautā kredīta apjoma) – 0,167 % un līgumsoda procenti dienā par ikmēneša maksājuma kavējumu (no nokavētā ikmēneša maksājuma apjoma) – 0,25%, tarifi ir spēkā esošs prasītājas pakalpojumu cenrādis, kas ir līguma neatņemama sastāvdaļa.

Tiesa atzīst, ka parakstot līgumu, atbildētāja apņēmusies pildīt tajā paredzētās saistības un saskaņā ar līguma 5.2.punktuatbildetāja ir apņēmusies maksāt procentus par atļautā kredīta izmantošanu (lietas14., 15.lapa).

Parāda aprēķins apliecina, ka atbildētājas nesamaksātie procenti sastāda Ls 104,22 jeb 148,29 euro (lietas 18.lapa), par laika periodu no 2008.gada 31.marta līdz 2013.gada 8.maijam.

Civillikuma 1946.pantā noteikts, ka parādniekam jādod procenti par aizdevumu, ja puses par to vienojušās.

Civillikuma 1762.panta pirmajā daļā noteikts, ka pienākums maksāt procentus izbeidzas pilnīgi ar galvenās saistības izbeigšanos. Savukārt, saskaņā ar Civillikuma 1811.pantu un 1812. pantu saistības tiesība izbeidzas, kad parādnieks pienācīgā kārtā to ir izpildījis, proti, atdevis parādu. Civillikuma 1425.pantā ir noteikts, ka saistība jāizpilda pilnā apmērā un nevienu nevar piespiest apmierināties tikai ar kādas saistības daļas izpildījumu.

Ņemot vērā, ka atbildētājas rīcībā uz tiesas dienu atrodas prasītājas kapitāls Ls 251,80 jeb 358,28 euro apmērā un prasītāja līgumu nav vienpusēji izbeigusi pirms līguma termiņa, izvērtējot minētās tiesību normas kopsakarībā un procentu ienākumu raksturu, tiesa uzskata, ka prasītājas lūgums piedzīt no atbildētājas procentus par laika periodu no 2008.gada 31.marta līdz 2009.gada 16.novembrim 148,29 euro jeb Ls 104,22 apmērā ir pamatots un apmierināms.

Tiesa secina, ka saskaņā ar līguma 5.3.punktu (lietas 14.lapa), ar ikmēneša maksājumu veikšanu tiek dzēstas atbildētāja saistības pret prasītāju, t.sk., tiek atgriezts izmantotais kredīts, tiek maksāti procenti par atļautā kredīta izmantošanu, aprēķinātie līgumsodi un citi, saskaņā ar Tarifiem, savukārt, saskaņā ar līguma 1.22. punktu tarifi ir spēkā esošs prasītājas pakalpojumu cenrādis.

Saskaņā ar līguma 1.11. un 5.11.punktu, ja atbildētāja līdz maksājuma datumam nav samaksājusi ikmēneša maksājumu, atbildētājam jāmaksā līgumsods par termiņa nokavējumu no nesamaksātās ikmēneša summas, saskaņā ar līguma tarifiem (0,25% dienā). Saskaņā ar līguma noteikumiem, atbildētājam jāveic ikmēneša maksājums līdz katra mēneša 15.datumam, nodrošinot pilnīgu ikmēneša saistību dzēšanu pret prasītāju.

Līdz ar to, tiesa atzīst par pierādītu, ka atbildētājai saskaņā ar noslēgto līgumu ir noteikts pienākums maksāt prasītājai līgumsodu saskaņā ar pakalpojumu tarifiem, ja netiek veikta pienācīga samaksa norādītajā apjomā un termiņā.

Parāda aprēķins apliecina, ka prasītāja aprēķinājusi līgumsodu Ls 251,80 jeb 358,28 euro apmērā, par laika periodu no 2008.gada 30.jūnija līdz 2009.gada 16.novembrim (lietas 18.lapa).

Saskaņā ar Civillikuma 1652.panta pirmās daļas trešo punktu parādnieka nokavējums ar visām tā sekām iestājas pats no sevis, kad viņš palaidis garām termiņu, kas nolikts izpildīšanai vai nu ar likumu, vai ar līgumu, vai arī pēc parašas.

Civillikuma 1716.pants nosaka, ka līgumsods ir pametums, ko kāda persona uzņemas ciest sakarā ar savu saistību tajā gadījumā, ja viņa šo saistību neizpildītu vai neizpildītu pienācīgi un 1720.pants nosaka, kreditors var prasīt kā līgumsodu, tā arī līguma izpildīšanu:1) ja tieši tā bijis norunāts; 2) ja līgumsods bijis norunāts ne tik daudz par neizpildīšanu vispār, kā par neizpildīšanu īstā laikā.

Civillikuma 1724.pants nosaka, ka, izbeidzoties galvenajai saistībai, izbeidzas arī pats no sevis tai norunātais līgumsods. Tādējādi pušu noslēgtais aizdevuma līgums izbeidzas tikai ar pilnīgu saistību izpildi, tas ir, kad aizņēmējs ir atmaksājis visu aizdevumu, norunātos procentus un līgumsodu.

Civillikuma 1717.pants nosaka, ka līgumsodu var pievienot katram līgumam un tā apmēru nosaka līdzēji, un tas nav aprobežots ar zaudējumu lielumu, kādi paredzami no līguma neizpildīšanas.

Civillikuma 1.pantā noteikts, ka tiesības izlietojamas un pienākumi pildāmi pēc labas ticības.

Juridiskajā literatūrā izteikts viedoklis, ka šis likuma pants nav patstāvīgs tiesību avots, bet tikai palīglīdzeklis likumu piemērošanā tur, kur tas izrādīsies par vajadzīgu, un tas nav domāts tiesiskās drošības satricināšanai. Pantā ietvertais princips par labo ticību nebūt neizslēdz uzticību likumam, kā arī uzticību līgumā brīvi dotam vārdam.

No likumu piemērošanas viedokļa, Civillikuma 1.pantā izteiktais labās ticības princips var būt svarīgs korektīvs gadījumos, kad likuma formālie izveidojumi īpatnējos lietas apstākļos noved pie kļūmīgām situācijām no taisnības un vispārības interešu viedokļa (*skat. senators O. Ozoliņš. Jaunā Civillikuma ievads. Raksti par Prezidenta K. Ulmaņa Civillikumu. Tieslietu ministrijas Vēstneša 1939.g. 1.burtnīcas pielikums. Tieslietu ministrijas izdevums, 1939, 4.-5.lpp.*).

Izvērtējot līgumsodu, tā raksturu un apmēru, tiesa uzskata, ka katrā darījumā līgumsodam jābūt taisnīgam un samērīgam. To nosakot un pieņemot, abām darījuma pusēm jārīkojas labā ticībā.

Līguma izpildes termiņi aizdevuma līgumā bija stingri noteikti, tāpēc atbildētāja, palaižot garām aizdevuma atmaksas termiņu, pieļāvusi parādnieka nokavējumu un līdz ar to, viņai jāuzņemas ciest visas negatīvās sekas.

No prasības pieteikuma, parāda aprēķina ir redzams, ka atbildētāja no saņemtā aizdevuma veikusi tikai Ls 135 jeb 192,09 euro atmaksu, kas pēc tiesas ieskata, neliecina par atbildētājas rīcību labā ticībā.

Tiesa atzīst prasītājas tiesības aprēķināt un prasīt līgumsodu, tomēr ievērojot, ka atbildētāja ir patērētāja, tiesas pienākums ir izvērtēt pieprasītā līgumsoda samērīgumu.

Saskaņā ar Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 6.panta vienpadsmito daļu, tiesa, izšķirot strīdu vai veicot citas no ražotāja, pārdevēja vai pakalpojuma sniedzēja un patērētāja noslēgtā līguma izrietošās procesuālās darbības, izvērtē līguma noteikumus un strīda atrisināšanai attiecībā uz patērētāju nepiemēro līgumā ietvertos netaisnīgos noteikumus.

Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 6.panta trešās daļas 4.punkts atzīst par netaisnīgiem līguma noteikumus, kuri uzliek patērētājam, kurš neizpilda līgumsaistības, neproporcionāli lielu līgumsodu.

Izvērtējot pielīgtā līgumsoda apmēru, tiesa atzīst, ka konkrētajā gadījumā pieprasītais līgumsods var tikt vērtēts kā nesamērīgs.

Kā redzams no lietas materiāliem, tad, pielīgtais līgumsods ir 0,25% no termiņā nesamaksātās kredīta summas par katru nokavēto dienu.

No līguma (lietas 14.lapa) redzams, ka tas noslēgts 2008.gada 25.martā uz 18 mēnešiem. No minētā tiesa secina, ka līguma saistības pilnībā atbildētājai bija jāizpilda līdz 2009.gada 15.septembrim. No parāda aprēķina redzams, ka prasītājas aprēķinātais līgumsods par saistību neizpildi uz 2009.gada 15.septembri ir 89,65 lati, savukārt uz 2009.gada 16.novembri līgumsoda apmērs ir jau 127,03 lati. Prasītāja lūdz piedzīt līgumsodu līdz 2013.gada 8.maijam, jo 2013.gada jūlijā tiek iesniegta tiesā prasība 358,28 euro jeb 251,80 latu apmērā.

Tiesa atzīst, ka tāds līgumsoda apmērs ir paverdzinošs attiecībā pret patērētāju, un faktiski liedz atbildētājai varbūtējo iespēju parādu atlīdzināt pārredzamā termiņā, ar saprātīgām pūlēm gūstot godīgus viduvēja apmēra ienākumus algotā darbā. Tiesas ieskatā šāda apmēra soda sankciju piemērošana pēc būtības ir uzskatāma par netaisnīgu.

Tiesa ņem vērā, ka prasītāja ir mēģinājusi risināt strīdu ārpus tiesas, par ko liecina prasītāja rīcība, 2010.gada septembrī iesniedzot tiesā pieteikumu par saistību piespiedu izpildīšanu brīdinājuma kārtībā, taču tiesa atzīst, ka prasītāja pati nav rīkojusies kā rūpīgs saimnieks un parāda piedziņu nav uzsākusi nekavējoties pēc tam, kad atbildētāja sāka nepildīt saistības, nav piedziņu uzsākusies tūlīt pēc līguma termiņa izbeigšanās, turklāt saņemot tiesas 2010.gada 26.oktobra lēmumu par pieteikuma atstāšanu bez izskatīšanas, prasību tiesā ceļ tikai 2013.gada jūnijā, turklāt lietā nav pierādījumu tam, ka prasītāja atbildētāju būtu brīdinājusi par parādu, kas neapšaubāmi nav obligāta prasība, tomēr tas liecina par prasītāja mēģinājumu risināt savlaicīgi saistību izpildi.

Tiesa atzīst, ka atbildētājai ir jācieš līgumsods par saistību nepildīšanu termiņā un tiesas ieskatā ir pamats piedzīt no atbildētājas par labu prasītājai līgumsodu par laika periodu no 2008.gada 30.jūnija līdz 2009.gada 16.novembrim 180,75 euro jeb 127,03 lati. Tiesa uzskata, ka šāds līgumsoda apmērs ir samērīgs ar atbildētājas pieļauto saistību izpildes kavējumu un samērīgs saprātīgam termiņam kādā prasītāja varēja uzsākt parāda piedziņu.

Līgumsoda prasījums 177,57 euro jeb 124,80 latu apmērā, atzīstams par nepamatotu un noraidāms.

Civillikuma 1838.pantā noteikts, ka samaksas izdarīšana jāpierāda tam, kas to apgalvo. Saskaņā ar Civilprocesa likuma 93.panta pirmo daļu katrai pusei jāpierāda tie fakti, uz kuriem tā pamato savus prasījumus vai iebildumus. Prasītājam jāpierāda savu prasījumu pamatotība, atbildētājam jāpierāda savu iebildumu pamatotība.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 96.panta piekto daļu, pusei nav jāpierāda fakti, kurus šajā likumā noteiktajā kārtībā nav apstrīdējusi otra puse.

Tiesai nav pamata apšaubīt prasītāja iesniegtos pierādījumus un prasības pieteikumā norādītos apstākļus par to, ka atbildētāja savas saistības nav izpildījusi, jo atbildētāja pretējus pierādījumus nav iesniegusi un iebildumus pret prasību nav cēlusi un nav iesniegusi tiesā kvīti, kas pierādītu parāda samaksu.

Civilprocesa likuma 41.panta pirmajā daļā noteikts, ka pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses tās samaksātos tiesas izdevumus, proporcionāli apmierinātajai prasījumu daļai.

Līdz ar to, no atbildētāja par labu prasītājai piedzenama valsts nodeva 103,10 euro jeb 72,46 lati un izdevumi par tiesas pavēstu piegādāšanu – 4,70 euro jeb 3,30 lati.

Atbildētājai pamatparāda, procentu, līgumsoda, un tiesas izdevumu samaksa veicama AS /Nosaukums A/ reģ. Nr. /reģistrācijas numurs/8, Rīga, E.Birznieka –Upīša iela 21, AS /Nosaukums A/., SWIFT: LATB LV22, saistības pēc līguma Nr.VK10033701, norēķinu kontā Nr. /numurs/.

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 42.pantu, no atbildētājas valsts labā piedzenami izdevumi par tiesas pavēstu piegādāšanu – 10,14 euro jeb 7,13 lati.

Civilprocesa likuma 195.pants nosaka tiesai pienākumu, taisot spriedumu par naudas summas piedziņu, sprieduma rezolutīvajā daļā norādīt prasītāja tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt procentus, minot to apmēru.

Saskaņā ar Civillikuma 1765.pantu, ir nosakāmas prasītājas tiesības saņemt no atbildētāja likumiskos procentus – 6 % gadā no piedzītās parāda pamatsummas.

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 204.^{1} pantu, nosakāms, ka atbildētājai sprieduma labprātīgas izpildes termiņš ir 10 dienu laikā no sprieduma stāšanās spēkā.

REZOLUTĪVĀ DAĻA

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 5.pantu, 8.pantu, 41.panta pirmo daļu, 42.pantu, 56.pantu, 92.pantu – 96.pantu, 97., 189.pantu – 193.pantu, 195.pantu, 204.^{1} , 250.^{25}, 250.^{27} pantu, tiesa

nosprieda

piedzīt no /pers. A/, /personas kods/, par labu AS /Nosaukums A/, reģistrācijas Nr./reģistrācijas numurs/, pamatparādu – 358,28 *euro* (trīs simti piecdesmit astoņi euro un divdesmit astoņi centi) jeb 251,80 lati, kredīta procentus par periodu no 2008.gada 31.marta līdz

2013.gada 8.maijam – 148,29 *euro* (viens simts četrdesmit astoņi euro un divdesmit deviņi centi) jeb 104,22 latus, līgumsodu no 2008.gada 30.jūnija līdz 2009.gada 16.novembrim 180,75 euro (viens simts astoņdesmit euro un septiņdesmit pieci centi) jeb 127,03 lati, valsts nodevu – 103,10 euro (viens simts trīs euro un desmit centus) jeb 72,46 lati un izdevumus par tiesas pavēstu piegādāšanu – 4,70 (četrus euro un septiņdesmit centus) jeb 3,30 lati.

Noraidīt AS /Nosaukums A/, reģistrācijas Nr./reģistrācijas numurs/ prasību pret

/pers. A/, /pers.kods./, daļā par līgumsodu 177,57 euro (viens simts septiņdesmit septiņi euro un piecdesmit septiņi centi) jeb 124,80 latu apmērā.

Sprieduma labprātīgas izpildes gadījumā parāda summa iemaksājama AS /Nosaukums A/, SWIFT:LATB LV22, saistības pēc līguma Nr. VK10033701, kontā: /numurs/.

Noteikt, ka prasītājai ir tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt likumiskos 6 % (sešus procentus) gadā no parāda pamatsummas.

Piedzīt no /pers. A/,/pers.kods./, par labu valstij izdevumus par tiesas pavēstu piegādāšanu – 10,14 *euro* (desmit euro un četrpadsmit centus).

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 204.[1] pantu noteikt, ka atbildētāja spriedumu var izpildīt labprātīgi 10 dienu laikā no sprieduma stāšanās spēkā.

Spriedumu var pārsūdzēt 20 dienu laikā apelācijas kārtībā no pilna sprieduma pieejamības dienas Kurzemes apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijai, sūdzību iesniedzot Kuldīgas rajona tiesā.

Tiesnese A.Simsone